

November

NOVEMBER HÓNAPBAN SIKERES PÁLYÁZAT

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat és MKB Bank pályázatán nyertes Lengyel Tibi 2. osztályos tanuló

Az MKB Bank ösztöndíjat alapított azzal a céllal, hogy kiváló tanulmányi átlagot elérő, ám hátrányos szociális helyzetű gyermekeket támogasson. A Bank – az NGYSZ bevonásával – minden évben pályázatot hirdet, amelyre mindazon tanulók pályázhatnak, akik az általános iskola 1. és 2. osztályát befejezték, tanulmányi átlaguk 4,5 fölött van, és családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 46 000 forintot. A jó tanulmányi eredmény megőrzése esetén a Bank egészen az egyetemi-főiskolai diploma megszerzéséig folyósítja az ösztöndíjat.

A kezdeményezés 1997-ben indult útjára, ma már 100 diák kap havonta fejenként 16 000 forint támogatást. Azok, akik nem tudják teljesíteni a 4,5-ös tanulmányi átlagot, két figyelmeztetést követően elveszítik az ösztöndíjukat.

Gratulálunk Tibinek és további tanulmányi és sportsikereket kívánunk neki.

NOVEMBER 5 - 30.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI HÓNAP

A nyitórendezvényt szerdán tartották a Czina Tagintézményben, a meghívott vendég Dimák János biogazdász volt, aki mesélt a gyerekeknek arról, hogy a biogazdaság miben tér el a hagyományos gazdálkodástól. Kicsik és nagyok ijedten rezzennek össze, ha mentősök jelennek meg egy helyszínen. Nem volt ez így a Czina iskolában, hisz szerencsére nem történt baleset, hanem elsősegélynyújtásról, a baleset helyszínén való teendőkről tartott bemutatót az Orosházi Mentőállomás mentőtisztje, Szilaj Izabella. A sérült alapvető ellátását és az újraélesztés technikáját gyakorolhatták a tanulók speciális próbababán. Az interaktív délutánon a tanulók nagy érdeklődéssel és aktivitással vettek részt. Egy másik napon Hack János látássérült előadásából pedig kiderült, hogy a hatvanezer látássérült emberből csupán 110-nek van vakvezető kutyája Magyarországon. A többieknek a mindennapi nehézségeket e hasznos segítőtárs nélkül kell leküzdeniük. Hack János a másság elfogadásáról, a sérült emberek életéről, akaraterejéről, a Braille-írásról, a beszélő telefonról, a beszélő számítógépes programról, az utcán, boltokban, a közlekedési eszközökön való tájékozódásukról tartott közvetlen és őszinte hangú beszélgetést kicsiknek és nagyoknak. A cinás lurkók ezentúl biztosan szívesen felajánlják majd segítségüket, ha vak emberrel találkoznak. Ez a program volt az egészségnevelési hónap záró rendezvénye, melyet a vetélkedők eredményhirdetése, a jutalomosztás, az egy hónapon át tartó rendezvénysorozat értékelése követett.

NOVEMBER 3.

MAGYAR NYELV NAPJA

Az Országgyűlés 2011. szeptember 26-án egyhangúan a magyar nyelv napjává nyilvánította november 13-át, amely a magyart államnyelvvé tevő törvény 1844-es elfogadásának időpontja. Ezzel lehetőséget teremt arra, hogy évente egyszer a közfigyelem hivatalosan is ráirányuljon a szellemi-kulturális örökségünk és nemzeti identitásunk alapját jelentő magyar nyelvre. Ezek a nemzetünk számára jeles nap alkalmat ad az oktatási, a tudományos és a kulturális intézményeknek, a médiának, az anyanyelvápolással foglalkozó civil szervezeteknek, közösségeknek a magyar nyelv közös megünneplésére, a hagyományőrzéssel, a nyelvműveléssel kapcsolatos tudásuk és szándékaik megjelenítésére, kezdeményezések elindítására.

Ezért is döntött úgy a TMKIT Székhelyintézmény vezetősége és magyar munkaközössége, hogy programokat szervez a diákság számára. Bár a magyar nyelv napja hivatalosan nov. 13., a tanév rendjébe nov. 3-ra sikerült beilleszteni a programot. A programsorozat 13 órakor kezdődött. Iskolánk humán tagozatos diákjai rendhagyó nyelvtan órán vehettek részt, amit a vendégtanár program keretében sikerült megszerveznünk. Munkaközösségünk jó kapcsolatot ápol a SZTE Magyar Tanszékével, többször érkezett az egyetemről már előadó. Ez alkalommal Sejtes Györgyi a magyar nyelvészet tanszék módszertan tanára tartott interaktív foglalkozást a szövegtan témájában. Sikerült bevonnia a diákságot az órájába, ahogy fogalmazott, nagyon örült, mert a táncsicosok nem csak válaszoltak a kérdéseire, hanem kérdezni is mertek és ezt kevés iskolában tapasztalta eddig. Az előadás után a gimnázium 4 humán tagozatos csoportja mutatta be produktumát, amit előzetesen projekt keretében valósítottak meg. Bármilyen a magyar nyelvvel kapcsolatos témát feldolgozhattak, a lényeg az volt, hogy együtt gondolkodjanak, dolgozzanak, kipróbálják kreativitásukat és végül a közönség elé álljanak az elkészült produktummal. Témaként jelentek meg: a nyelvi humor, az igényes nyelvhasználat, a szerelem szókincsének változása a költészetben és a nyelvújítás. A „végtermékeket” Sejtes Györgyi értékelte, és nagy büszkeségünkre minden csapat munkájáról elismerően szólt. Időközben 14.30-tól egy másik helyszínen is beindult egy program: játékos anyanyelvi vetélkedőn vehettek részt iskolánk diákjai. 3 fős csapatok nevezhettek.

NOVEMBER 5 - 10.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI HÉT RÁKÓCZITELEPEN

Vörösmarty Mihály Tagintézmény, Rákóczitelep telephely

Az iskolában november 5. és 10-e között megrendezésre került az immár hagyománnyá vált egészségnevelési hét, melynek során változatos programokon vehettek részt a gyerekek.

A hét folyamán alsó és felső tagozaton különböző feladatok és előadások színesítették a délutánokat. Alsó tagozaton a gyerekek gyümölcsfigurákat készíthettek, védőnő segítségével megismerkedhettek az egészséges táplálkozás alapjaival, valamint egy kellemes teadélután keretében gyógyteákat kóstoltak. Játékosan, mesefilm vetítésével a fogápolás és helyes tisztálkodás témakörét is körbejárták. Minden osztályban nagy sikert aratott az akadálypálya, ahol izgalmas feladatok végrehajtásával mindenki kiélhette mozgás iránti vágyát. A felsősök elméleti ismereteiket gyarapíthatták az egészségről szóló előadások és feladatok segítségével, figyelemfelhívó plakátokkal díszítették iskolánk folyosóit.

A hét zárásaként egészségnevelési napot rendeztünk. A lányok fodrásztól kaptak útmutatást a helyes hajápolásról, előadást hallgattak a méhnyakrákról és annak védőoltásáról, miközben a fiúk sem maradtak feladat nélkül; interaktív foglalkozáson vettek részt, melynek témája volt az alkohol- és drogfogyasztás, valamint előadást hallgattak a tetoválásokról és testékszerekről. Eközben az alsósok lélekgyógyító meséket hallgattak és futóversenyen vettek részt. Vetélkedővel egybekötött gyümölcssaláta készítéssel folytatódott a nap, amit később jóízűen el is fogyasztottak. A nap zárásaként eredményhirdetésre került sor, ahol megtudhattuk, kik értek el helyezést a hét elején meghirdetett rajzpályázaton, valamint a vetélkedő és futóverseny győztesei is jutalomban részesültek. A programok a test és a lélek egységét igyekeztek erősíteni a gyerekekben.

NOVEMBER 15.

MOCCANT ÉS SPORTOLT A CZINA

A Czina iskola tanulóit novemberben az egészségnevelési hónap keretében mozgásos rendezvények sora várta. A birkózó edzés, az aerobik-délután, a hagyományos „döngető derby” tömegeket mozgatott meg, az asztalitenisz- bajnokság az egyéni versengés lehetőségét kínálta. Az iskolánk nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a diákságnak legyen sportolási lehetősége délutánonként. Az aerobikot a GYES-en lévő tanárunk, Debreczenyi-Gombkötő Erika tartotta, elsősorban lányoknak, de a ritmusos zene odacsalogatta a fiúkat is, és ők is lelkesen csatlakoztak hozzájuk. A döngető derby elnevezésű „labdás-kiütős” csapatjáték kielezett küzdelmet hozott. A korcsoportonként győztes két csapat egy évig őrizheti termének falán a vándorzászlót. Ez a vetélkedő jó lehetőség volt arra, hogy a tanulók gyakorolhassák a fairplay szabályait és az együttműködést csapatban. Az asztalitenisz-bajnokságon külön versenyeztek a fiúk és a lányok, összesen 16-an. A versenypárok sorsolás útján kerültek össze és kieséses rendszerben játszottak. A verseny célja a küzdelmen túl a sportág népszerűsítése volt.

PÁLYAVÁLASZTÁSI SZÜLŐI ÉRTEKEZLET, VÁSÁR BÉKÉSCSABÁN

A november hónap az egészségnevelés mellett a pályaválasztás kiemelt hónapja is tagintézményünkben. A 8. osztályosok pályaválasztási döntését segíti a megyei pályaválasztási vásáron és kiállításon, a középiskolák nyílt napjain a részvétel. A döntés meghozatalában fontos állomás a pályaválasztási szülői értekezlet, melyen a helyi legnagyobb középiskolák képviselői adnak tájékoztatást az intézményünkben folyó munkáról, az induló osztályokról, a felvételi sajátosságairól. E fórumunkon a 7.-es tanulók és szüleik is részt vehetnek. Az idei tanév a megszokottól eltérő lehetőséget kínál végzős diákjainknak immáron másodsorra. A Táncsics Mihály Közoktatási Intézmény és Tehetségközpont tagintézményeként nem kell felvételizniük Székhelyintézményünkbe. A bejutás az általános iskolai érdemjegyek beszámításával történik. A Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény induló osztályait, szakjait is nagy érdeklődéssel figyelték a megjelentek. E tanévben tizennyolc nyolcadikosunk áll pályaválasztási döntés előtt.

TÁNCICS-DIDACT

Negyedik alkalommal rendezte meg a Táncsics-Didact Tankönyv és Taneszköz kiállítást a Táncsics Mihály Közoktatási Intézmény és Tehetségközpont. A rendezvényen 21 kiállító mutatta be termékeit és szolgáltatásait, 33 intézményből 269 pedagógus regisztrált előzetesen és 31 előadás szerepelt a programban.

A kiállítás mellett plenáris üléseken vehettek részt a tanárok, ahol a Békés megyei köznevelési rendszer új szerkezeti, szervezeti kereteiről tájékozódhattak. A Békés Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztályvezetője, Tóth Imre elmondta, hogy a magyar közoktatás átalakulásával a megyében január elsejétől a kilenc járásban kilenc tankerület fog alakulni. Előadásában ezek működési rendjéről, és jogi előkészületeiről tájékoztatta a megjelenteket.

Ezt követően az érdeklődők előadást hallhattak a jövő iskoláival szembeni elvárásokról és a szakképzések változásairól, majd minden tanár a szaktárgyával foglalkozó szekciós üléseken vehetett részt.

NOVEMBER 19.

DR.SZILASSI LAJOS-KIÁLLÍTÁS

Iskolánk aulájában került sor a Dr. Szilassi Lajos matematikus szobrait bemutató kiállítás megnyitójára november 19-én.

A kiállított szobrok felfedezett geometriai formák. Azt is észre lehet venni, hogy mindegyik síklapú testnek, azaz poliédernek hatszög lapjai vannak. Ez bennük a közös. Az ilyen síklapokból álló lyukas poliédereket nevezzük toroidoknak. Ezek szabályos toroidok, tehát minden lapjuk ugyanannyi oldalú sokszög, minden csúcsukra ugyanannyi él illeszkedik.

A saválló acél térplasztikák kivitelezését Scholtz Ottó gépészmérnök végezte, ehhez nyújtott segítséget Kulcsár Nárcisz matematika –rajz szakos egyetemi hallgató, aki előbb az elkészítésükhöz szükséges adatok alapján papírmockokat készített a poliéderekről.

A kiállítás célja, hogy a diákok megismerjék a matematika érdekesebb területeit, szépségét is. A kiállítás szervezési feladatait a 11. b matematika tagozatos diákjaival Tornyai Kovács Julianna a reál munkaközösség vezetője végezte. A plakát elkészítésében Csete Vivien vállalta a legtöbb feladatot. A kiállítás megnyitója után Dr. Szilassi Lajos előadást tartott az iskola matematika tagozatos diákjainak, melyen a kiállított alkotások megszületéséről mondott el érdekességeket.

NOVEMBER 22.

OVISOK A CZINÁBAN

Óvodásokkal telt meg november 22-én délután a Czina iskola olvasóterme. Iskolába hívogató foglalkozásra vártuk a kicsiket és szüleiket. A rendezvénysorozat célja, hogy a szülők és a gyerekek megismerkedhessenek az iskolával, gyermekbarát környezetével, az ott folyó nevelő-oktató munkával. A játékos angol nyelvi foglalkozáson az egészségvédelem kapcsán zöldségek és gyümölcsök nevét tanulták meg az ovisok, majd meg is kóstolhatták ezeket. Nagy sikere volt az aktív táblának. Matek Manó segítségével az elvarázsolt kastélyba mehettek el, ahol különböző feladatok megoldása közben ismerkedtek az aktív tábla használatával. Az iskola épületét körbejárva láthatták az apróságok a tantermeket, meglátogatták az éppen tanuló első osztályosokat is. A tornaterembe is bekukkantottak, ahol éppen a felsősök döngető versenye zajlott az egészségnevelési hónap keretében. Az ebédlőben finom teára és süteményre invitálták őket a vendéglátók. Kicsik és nagyok jól érezték magukat ezen a délutánon.

NOVEMBER 27.

ÖKOHÁZ ÉS NOÉ BÁRKÁJA – INTERAKTÍV DÉLUTÁN A CZINA TAGINTÉZMÉNYBEN

Czina Sándor Tagintézmény

A szegedi Csemete Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, valamint a Czina iskola között évek óta fennálló jól működő kapcsolat van. A novemberi egészségnevelési hónap rendezvénysorozatának egyik állomása az egyesület által rendezett interaktív délután volt. A legkisebbek lebilincselő természetfilmet néztek meg Vad Magyarország címmel, majd ehhez kapcsolódóan az állatok fotóit élőhelyük szerint csoportosították csoportmunkában. A 3. 4. osztályosok csapatversenyben mérhették össze tudásukat. Szunnyadó vagy eddig nem használt kompetenciáikat mozgósították ezen a délutánon. Zöldségeket, egészséges gyümölcsöket kellett felismerniük, bevásárló kosarat pakoltak meg olyan termékekkel, melyek csomagolása környezetkímélő. Térképen mérték le a kiválasztott élelmiszerek útját, míg azok hazánkba érkeznek. Azok a csapatok voltak a legeredményesebbek, akik naponta kevesebb kilométert „esznek meg”, tehát közelebről behozott termékeket fogyasztanak. A sütőtök célba gurítása sem volt egyszerű feladat. A legnépszerűbb tevékenység azonban a gabona őrlése volt mozsárban. Amelyik csapat a megadott idő után a legtöbb teljes kiőrlésű lisztet tudta szitálni, az dolgozott a legeredményesebben. A 7-8. évfolyamosok A kellemetlen igazság című dokumentumfilmet tekinthették meg, ami a klímaváltozás okairól, működéséről szólt. Az 5-6. osztályosok játékos akadályversenyen vettek részt, mely a Hideg napok – meleg napok címet kapta. Az érdekes, újszerű feladatok megoldása során ötleteket kaptak az állomáshelyeken a klímaváltozásra történő felkészülésről. Ökoházat rendezhettek be, és kiszámíthatták az ökológiai lábnyomot. A játékos feladatok során egy pingvinsalád bekötött szemmel érhetett célba a kijelölt jégtáblákon keresztül – a csapat egyik tagjának szakszerű irányításával. A bizalomra épülő játék során voltak, akik a „jeges tengervízbe” pottyantak, így pontot veszítettek. Villámkérdések megválaszolásával építhettek hóembert, egy léggömbre a földrészeket festették fel, majd képekkel is illusztrálták azokat. Noé bárkájára a megadott szempontok szerint utasokat vehettek fel. E napon szükség volt a csapattagok közötti együttműködésre, mozgósítható tudásra, kompetenciákra, de a gyerekek elmondása szerint sok érdekes, új ismerettel is gazdagodtak.

NOVEMBER 28. ÉS 30.

SPANYOL-NAP ÉS DÁN-NAP

A magyarországi Europe Direct Információs Hálózat, az Informatikai és Könyvtári Szövetség, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselete és az Európai Parlament Tájékoztatási Irodája „4 FOR EUROPE” címmel európai uniós témájú versenyt szervezett középiskolás diákoknak, melyre négyfős csapatok jelentkezését várták.

Az országos döntőre előzetes feladatként meg kell rendezni a a kisorsolt Európai Uniós iskolai napot, melyek közül a Spanyol-nap 2012. november 28-án, a Dán-nap november 30-án került megrendezésre a TMKIT Székhelyintézményben.

A rendezvényeken a program sokszínű, változatos és igen érdekes programok közül válogathattak a diákok. Sportolhattak, részt vehettek rendhagyó irodalomórákon, táncbemutaton, fotókiállítást tekinthettek meg, ismerkedhettek az adott országok nyelvével, kultúrájával, ételleivel és kvízzjátékon próbálhatták ki tudásukat. Sok érdeklődő diák vett részt ezen a tartalmas két napon, melynek szervezői a 11. b, a 9/8 diákjai és Seres Erzsébet tanárnő voltak.

NOVEMBER 28.

ŐSZI SZAKMAI NAP A TANULÁSMÓDSZERTAN JEGYÉBEN A VÖRÖSMARTYBAN

Vörösmarty Mihály Tagintézmény

Hagyományainkhoz híven őszi végén - 2012. november 28-án - alsós szakmai napot tartottunk a Vörösmarty tagintézményben.

Milyen legyen a jövő munkavállalója? Milyen elvárásoknak kell majd megfelelniük?- tettük fel a kérdést. Ez dönti el ugyanis, hogy milyen legyen a ma oktatása.

"Nem az a feladatunk, hogy a felnövekvő generációnak meggyőződéseket közvetítsünk. Hozzá kell segítenünk, hogy a saját ítéző erejét, a saját felfogóképességét használja. Tanuljon meg a saját szemével nézni a világban." - mondta Rudolf Steiner.

Ehhez szükségük lesz:

1. biztos tudásra, alapokra (írás, olvasás, számolás)
2. alkalmazkodóképességre/együttműködésre
3. nyitottságra, kreativitásra
4. önképzés képességére

Ezért is kiemelt feladatunk ebben a tanévben a tanulásmódszertan: tanárok, szülők, gyerekek közötti minél mélyebb megismertetése.

Programjainkra meghívtuk a kistérség pedagógusait. Mintegy 50 pedagógus jött el iskolánkba. Reggel 8 órakor, amikor megszólalt a csengő a 2. a osztályban bizony sok pedagógus is érdeklődve figyelte, hogy milyen feladatokat kapnak a gyerekek Bartók Anikó tanítónőtől. Hogyan tanulják korszerű módszerekkel a helyesírás alapjait.

Délután 15 órától folytatódtak a programok. Nagy Judit gyógypedagógus a fejlesztőmozgásról hozott videofelvételeket, így betekintést kaptunk az ő általa folytatott munkába. Csányi Judit a tanulásmódszertan jelentőségéről beszélt: arról, hogy milyen úton haladjanak a ma pedagógusai a jövő sikeres felnőttjeiért? Megismerkedhettek Podmaniczki Éva segítségével egy nagyon hasznos eszközzel, az okoskockával. Monostoriné Hrabovszky Éva kolléganő az interaktív táblán használható tanórai segédanyagok sorát mutatta be, ötleteket adva az érdekes feladatok megtalálásához és készítéséhez. Egymástól tanulni jó dolog!

Célunk a hatékonyság, minőség, eredményesség. Úgy látjuk, hogy jó úton járunk. Bár tudjuk, hogy sok még a feladat, de együtt ez is könnyebb.

NOVEMBER 30.

RENDAHGYÓ IRODALOMÓRA

Semmilyen költemény nem képes olyan finoman beszélni a szívhez, mint a mese.
(Herder)

Vörösmarty Mihály Tagintézmény

A Vörösmarty iskola 8 évvel ezelőtt vezette be a rendhagyó irodalomórát, melyen a mindenkori második és a negyedik évfolyam diákjai közös produkcióval mutatják be színészi rátermettségüket, tehetségüket. Az idén advent első vasárnapját megelőző pénteken két mesejátékkal kedveskedtek a közönségnek. Délelőtt a nagycsoportos óvodásokat lepték meg, délután a szüleiket, nagyszüleiket és az érdeklődő vendégeket varázsolták el a mesék világába. A hónapokon át tartó fáradhatatlan munka gyümölcse, vidámságot, mosolyt csalt a publikum arcára. Csányi Judit alsós munkaközösség-vezető segítette az évfolyamok előadását.

A gyerekek közös munkája, szorgalmas, fáradhatatlan gyakorlása az évfolyamok összekovácsolódására, egymás megismerése is lehetőséget adott és a mese tanító jellege az életre nevelése is segíti a jövő generációjának egészséges fejlődését. Ez a Vörösmarty iskola pedagógusainak hitvallása is, mely átjárja, és tükrözi az iskola 110 éves múltját és jelenét.

A második évfolyam meséje: A palacsintás király volt.

A mesét rendezte, és színpadra alkalmazta: Bartók Anikó. A zenéket, énekeket Tóth Margit tanárnő tanította be. A kellékekért Csernainé Gabnai Sára, és Olajosné Farkas Ágnes felelt.

A negyedik évfolyam előadása több történetből állt össze, mely csokor-válogatásnak a címe Bolondos történetek. A gyerekek a humor oldaláról a vicces történetekbe ágyazva mutatták be az akár a valóságban is megtörténhetett balgaságot, butaságot.

A történeteket Budácsik Anita rendezte, a kellékekért Bartáné Hosszu Erika felelt.

Farkas Attiláné színpadra alkalmazta, és a zenei szerkesztést végezte.

A mesék után a két évfolyam közösen énekelte a „Légy kicsit bolond” című dalt. A pedagógusok köszönetet mondtak a szülők támogató segítő munkájuknak.

Ezen az estén a bő egy órában minden korosztály a mesék által gyermek lehetett, és mindenki elfelejthette a mindennapok rohanó valóságát.

